

Prepoved maše na libuškem polju

Škofijski administrator Engelbert Guggenberger ni ugodil prošnji hrvaške škofovske konference, ki je zaprosila za dovoljenje, obhajati sveto mašo na libuškem polju v soboto, 18. maja.

Pred odklonitvijo je koroška Cerkev vodila pogovore z avstrijsko in hrvaško škofovsko konferenco, z verniki hrvaško govoreče skupnosti na Koroškem in zastopniki avstrijskih varnostnih organov ter pričela praznovanje v letu 2018. Analiza praznovanja v letu 2018 je pokazala, da pogoji in predpisi, ki jih je pred praznovanjem izdal škof Schwarz, »v veliki meri niso bili upoštevani«, je prepoved utemeljil škofijski administrator. Sveta maša na libuškem polju je po besedah Guggenbergerja »del praznovanja, ki je politično izrabljena, je del politično-nacionalnega običaja in služi enostranski razlagi in zaznavanju zgodovine.« Prireditel na libuškem polju posreduje sliko, ki škoduje katoliški Cerkvi in posreduje vtis, »da katoliška Cerkev na Koroškem, z dovoljenjem za obhajanje svete maše, dopušča instrumentalizacijo bogoslužja za politični manifest in pri kateri manjka potrebna omejitev do fašistične miselnosti.« mo

Cerkev v Avstriji proti »ustaškemu rajanju«

Prizor iz Pliberka leta 2015 / Foto: Pixsell

Zgodovinar Jakovina: cerkev in avstrijska država sta pokazali, kaj si mislita o Hrvatih / Marjan Horvat

Minuli teden je hrvaško javnost razburila odločitev katoliške cerkve na avstrijskem Koroškem, da ne bo izdala dovoljenja za mašo med spominsko slovesnostjo pri Pliberku. Libuško polje, kjer poteka slovesnost, že dolgo ni več kraj, na katerem se Hrvati in Hrvatice pietetno poklonijo spomenu na rojake, ki so jih leta 1945 zavezniške sile prepustile na milost in nemilost jugoslovanskim partizanom, prireditev se je izrodila v »največje zborovanje fašistov v Evropi«.

Že lani so avstrijske oblasti s prepovedjo ustaške ikonografije, dale vedeti, da na svojem ozemlju ne bodo trpele množičnega »ustaškega rajanja«, odločenost pa podkrepile z aretacijo sedmih Hrvatov, obdolženih poveljevanja nacizma. Letos je tudi cerkev s svojo odločitvijo sporočila, da noče imeti nobenega opravlja s temi pojavi. Cerkveni predstavniki so zapisali, da so na podlagi analize lanske slovesnosti presodili, da je pliberški shod postal »del politično-nacionalnega obreda za selektivno razumevanje in razlaganje zgodovine«. Od tu njihova odločitev, da dovoljenja za mašo ne izdajo. Če bi ga, bi se »cerkvi lahko pripisovala strpnost do fašističnih idej«.

Prepoved maše na pliberški spominski slovesnosti je sicer le najnovejša v nizu nedvoumnih sporočil, ki jih Evropa

pošilja zagovornikom revizionizma na Hrvaškem, katerih namen je rehabilitirati kvizlinško NDH in ideologijo ustaštva.

Lahko takšna sporočila prispevajo k prepovedi ustaške ideologije na Hrvaškem? Ugledni hrvaški zgodovinar Tvrtko Jakovina ni optimističen. Po njegovem mnenju so takšne prepovedi predvsem udarec hrvaški politiki in državi, »kazalec, kako nizek je ugled Hrvaške in kako malo veljajo argumenti, s katerimi nastopa hrvaška – vedno desna – oblast ..., v družbi pa še nimajo katarzičnega učinka«. Zdajšnje pobude nekaterih hrvaških politikov, da bi slovesnost v spomin na pliberško tragedijo pripravili na Hrvaškem, po njegovem mnenju utrjujejo izolacijo te države, kajti »le znotraj zoženega in skrajnega prostora, ne glede na delitve, ki jih povzročajo znotraj družbe, lahko reproducirajo politiko, ki jih še vedno ohranja na oblasti«. Jakovina pravi, da je bila »hrvaška politika v vseh inkarnacijah stranke HDZ na oblasti v zadnjih letih nedopustno in sramotno popustljiva do ustaštva, seveda z namenom promoviranja ali normaliziranja te ideologije. Ključna podpihovalka takšnega ravnanja je bila katoliška cerkev«. Liberalni krogi na Hrvaškem že dolgo opozarjajo na te procese, zdaj pa pred njimi svarijo mnogi, vendar le ti isti zunaj Hrvaške. »Če jih zaznava desna, najbolj desna avstrijska oblast, jih, verjemite mi, še precej bolje vidijo Nizozemci ali Nemci. Avstrijska vlada s prepovedjo rabe ustaških simbolov in cerkev s prepovedjo manipulacije z verskim obredjem sta pokazali, kaj si mislita o 'svojih' Hrvatih – hrvaška politika je iz njih napravila potrošni, nepomembni dejavnik, ki ga je mogoče ignorirati, zanemarjati, oklofutati. To se ni zgodilo zaradi sveta ali tujcev, temveč zaradi hrvaških desnih politikov. Škoda.«